

UNIVERSITATEA „VASILE ALECSANDRI” DIN BACĂU

Facultatea de Litere

Str. Spiru Haret, nr. 8, Bacău, 600114

Tel./ fax ++40-234-588884

www.ub.ro; e-mail: litere@ub.ro

FIȘA DISCIPLINEI

(An pregătitor)

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău
1.2. Facultatea	Litere
1.3. Departamentul	Limba și literatura română și științe ale comunicării
1.4. Domeniul de studii	Științe umaniste și arte/Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Studii universitare de licență
1.6. Programul de studii/calificarea	An pregătitor de limba română pentru cetățenii străini
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență (ÎF)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Cultură și civilizație românească				
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Vasile Spiridon				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Vasile Spiridon				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E
2.7. Regimul disciplinei:	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DF
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DI - obligatorie (impusă), DO - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	3.5. Curs	28	3.6. Seminar	14

Distribuția fondului de timp pe semestru	83 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	25
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri	26
Tutoriat	0
Examinări	2
Alte activități (precizați):	-

3.7. Total ore studiu individual	97				
3.8. Total ore pe semestru	28		Procent maxim online:	Curs: 21,42%	Aplicații: 21,42%
3.9. Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	Cunoașterea unei limbi de circulație internațională – nivel A2
4.2. De competențe	Competențe de comunicare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

F 84.07/Ed. 07

5.1. de desfășurare a cursului	- laptop + videoproiector, tablă de scris/flipchart - resurse materiale: laptop + videoproiector, CD-uri, DVD-uri, planșe, fișe de lucru, dicționare bilingve
5.2. de desfășurare a seminarului	- laptop + videoproiector, tablă de scris/flipchart - resurse materiale: laptop + videoproiector, CD-uri, DVD-uri, planșe, fișe de lucru, dicționare bilingve

6. Competențe specifice acumulate

6.1. Competențe profesionale	<p>C1.7. Capacitatea de a identifica, înțelege și descrie principii și norme generale de acomodare personală interculturală, de mediere între aria cultural-civilizațională românească și aria cultural-civilizațională a propriului grup etnic de origine, folosind limba română, în varii contexte de tip general și/ sau semispecializat, în mediul profesional sau social general, în corelație cu tema și domeniul de interes.</p> <p>C2.7. Punerea în practică a noțiunilor lingvistice și a structurilor comunicaționale proprii limbii române pentru găsirea, explicarea și interpretarea variantelor funcționale celor mai adecvate de mediere între cultura românească și cultura de origine, în varii contexte de tip general și/ sau semispecializat, în corelație cu tema și domeniul de interes.</p> <p>C3.7. Abilitatea de a aplica o sumă de principii și metode lingvistice și comunicaționale de bază în scopul realizării cu succes a demersurilor de mediere între cultura românească și cultura de proveniență, folosind limba română, în varii contexte de tip general și/ sau semispecializat, în corelație cu tema și domeniul de interes .</p> <p>C4.7. Capacitatea de a pune în practică o sumă de norme și metode fundamentale pentru a înțelege și evalua diversele elemente și fenomene de cultură-civilizație românească, pentru a identifica posibilități de mediere armonioasă între acestea și cultura-civilizația propriului grup etnic de origine, în diverse situații de comunicare și relaționare.</p> <p>C5.7. Capacitatea de a întocmi portofolii de documente de studiu, prezentări orale sau multimedia, necesare în crearea competențelor de mediere între cultura-civilizația românească și cultura-civilizația mediului etno-cultural de origine, utilizând limba română, în dependență de context (general și/sau semispecializat) și de domeniul de interes.</p>
6.2. Competențe transversale	<p>CT 1.4. Capacitatea de a elabora portofolii de lucrări și proiecte de semestru, utilizând vocabularul specific domeniului, în structuri gramaticale corecte și adecvate stilistic nivelului științific academic, respectând principiile morale și normele deontologice ale muncii academice.</p> <p>CT 1.6. Capacitatea de expunere în public a muncii proprii, în cadrul prezentării orale a proiectelor incluse în sarcinile profesionale din semestrul al II-lea.</p> <p>CT 2.1. Capacitatea de a înțelege just, pe principii etice, și de a accepta, evaluând imparțial și permisiv, diferențele identitare și culturale pe care le sesizează între grupul său de proveniență etno-culturală și noile comunități etno-culturale cu care intră în contact în mediul social românesc, cu precădere în mediul academic.</p> <p>CT 3.3. Conștientizarea necesității de evoluție personală continuă, asistată și/ sau independentă, și formarea convingerilor personale care să se constituie în factori motrice ai creșterii personale intelectuale și emoțional-volitve.</p>

2. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Asumarea critică a conceptelor fundamentale referitoare la cultura și civilizația românească scopul realizării cu succes a demersurilor de mediere între cultura românească și cultura de proveniență
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • lărgirea și aprofundare volumului de cunoștințe și noțiuni cu privire la curente de idei; teme majore și operele unor personalități de referință, în succesiunea lor istorică și în strânsă legătură cu mișcările culturale și intelectuale din spațiul european; • stimularea inițiativei de a aborda critic și creator varii concepte de cultură și civilizație; • fundamentarea sistemului de noțiuni și cunoștințe necesare cunoașterii și înțelegerii momentelor semnificative parcurse de cultura și civilizația noastră • punerea în practică a unei sume de norme și metode fundamentale pentru a înțelege și evalua diversele elemente și fenomene de cultură-civilizație românească, pentru a identifica posibilități de mediere armonioasă între acestea și cultura-civilizația propriului grup etnic de origine.

3. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Conceptul de cultură și civilizație. Relația cultură – civilizație. Șocul cultural. Sinteză și convergență între cultură și civilizație. Cultură și civilizație în gândirea românească. Cultura română între conștiință și istorie. Între Orient și Occident.	4	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Românii și conștiința Romei. Spiritualitatea geto-dacică. Colonizarea Daciei: mitogeneză și etnogeneză. Creștinarea românilor. Existența culturală ca precedent al existenței politice. Miturile fundamentale ale culturii românești.	4	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Umanismul artistic al Evului de Mijloc. Umanismul renescentist românesc în context european. Trecerea de la umanismul renescentist la barocul modernizat. Mitul cultural al Basarabilor. Cultura și civilizația moldovenească în epoca lui Ștefan cel Mare și a lui Vasile Lupu. Varlaam și izbânda scrisului românesc. Semnificația culturală și civilizatorică a epocii lui Șerban Cantacuzin și Constantin Brâncoveanu. Nicolaus Olahus.	4	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Cronicarii. Grigore Ureche și începuturile istoriografiei. Miron Costin – conștiința critică și sentimentul tragic al istoriei. Ion Neculce între estetica oralității și arta prozatorului. Cultura transilvăneană în secolul al XVII-lea. Reforma și ecourile ei culturale. Dimitrie Cantemir. Cărturar și savant de talie europeană și situarea sa în cadrul civilizației continentale.	4	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Cultura română în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea. De la baroc la Iluminism. Școala Ardeleană și formarea conștiinței culturale de sine a românilor transilvăneni. Controverse despre cultură și civilizație în perioada realizării unității statale și a independenței națiunii române. Mihai Eminescu despre cultură și civilizație. Problemele culturii și civilizației în polemica Maiorescu – Gherea. Din istoria teoriei „formelor fără fond”. Spiritul critic în cultura românească în viziunea lui G. Ibrăileanu	4	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
România modernă în contextul civilizației europene. Contribuții și teorii de filosofia culturii și civilizației în perioada interbelică. Teoria sincronismului cultural a lui E. Lovinescu. Tudor Vianu despre filosofie și cultură. Problema crizei culturii moderne în viziunea unor gânditori din perioada interbelică (Lucian Blaga, Mircea Eliade, Nichifor Crainic, Emil Cioran).	4	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
România și Europa. Rezistența culturală în timpul comunismului. Cultură oficială și cultură alternativă. Protocronismul. Constantin Noica și modelul cultural european. Postcomunismul cultural. Integrarea și identitatea culturală a României în noua realitate europeană. Civilizația europeană și universală: o nouă perspectivă comparatistă în epoca globalizării.	4	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Bibliografie			
Boia, Lucian, <i>Istorie și mit în conștiința românească</i> , București, Editura Humanitas, 1997 Cazacu, Mihai, <i>Sinteză și originalitate în cultura românească</i> , Timișoara, Editura Facla, 1990 Djuvara, Neagu, <i>Între Orient și Occident. Țările române la începutul epocii moderne (1800 – 1848)</i> (trad. rom.), București, Editura Humanitas, 1995 Eliade, Mircea, „Dacii și Lupii” și „Zalmoxis”, în <i>De la Zalmoxis la Genghis-Han. Studii comparative despre religiile și folclorul Daciei și Europei Orientale</i> (pp. 21 – 37; 38 – 86), trad. rom., București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980 • Tănase, Alexandru, <i>O istorie umanistă a culturii române</i> , vol. I – II, Iași, Editura Moldova, 1995			

Bibliografie minimală
Cazacu, Mihai, <i>Sinteză și originalitate în cultura românească</i> , Timișoara, Editura Facla, 1990
• Tănase, Alexandru, <i>O istorie umanistă a culturii române</i> , vol. I – II, Iași, Editura Moldova, 1995

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Cultură și civilizație în gândirea românească. Cultura română între conștiință și istorie, între Orient și Occident – aplicații	2	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Românii și conștiința Romei. Spiritualitatea geto-dacică. Colonizarea Daciei. Miturile fundamentale ale culturii românești - aplicații	2	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Umanismul artistic al Evului de Mijloc. Umanismul renescentist românesc în context european. Mitul cultural al Basarabilor. Cultura și civilizația moldovenească în epoca lui Ștefan cel Mare și a lui Vasile Lupu. Varlaam și izbânda scrisului românesc. Semnificația culturală și civilizatorică a epocii lui Șerban Cantacuzin și Constantin Brâncoveanu - aplicații	2	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Cronicarii. Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce. Cultura transilvăneană în secolul al XVII-lea. Reforma și ecourile ei culturale. Dimitrie Cantemir - cărturar și savant de talie europeană - aplicații	2	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
Cultura română în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea. De la baroc la Iluminism. Școala Ardeleană. Realizarea unității statale și a independenței națiunii române. Mihai Eminescu despre cultură și civilizație. Problemele culturii și civilizației în polemica Maiorescu – Gherea. Din istoria teoriei „formelor fără fond”. Spiritul critic în cultura românească în viziunea lui G. Ibrăileanu - aplicații	2	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
România modernă în contextul civilizației europene. Contribuții și teorii de filosofia culturii și civilizației în perioada interbelică. Teoria sincronismului cultural a lui E. Lovinescu. Tudor Vianu despre filosofie și cultură. Criza culturii moderne în viziunea unor gânditori din perioada interbelică (Lucian Blaga, Mircea Eliade, Nichifor Crainic, Emil Cioran) - aplicații	2	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	
România și Europa. Rezistența culturală în timpul comunismului. Cultură oficială și cultură alternativă. Protocronismul. Constantin Noica și modelul cultural european. Postcomunismul cultural. Integrarea și identitatea culturală a României în noua realitate europeană. Civilizația europeană și universală: o nouă perspectivă comparatistă în epoca globalizării - aplicații	2	Expunerea, Explicația, Studiul de caz, Conversația problematizatoare, Demonstrația, Jocul de rol, Exercițiul, Tehnici de gândire critică	

Bibliografie
Boia, Lucian, <i>Istorie și mit în conștiința românească</i> , București, Editura Humanitas, 1997
Cazacu, Mihai, <i>Sinteză și originalitate în cultura românească</i> , Timișoara, Editura Facla, 1990
Djuvara, Neagu, <i>Între Orient și Occident. Țările române la începutul epocii moderne (1800 – 1848)</i> (trad. rom.), București, Editura Humanitas, 1995
Eliade, Mircea, „Dacii și Lupii” și „Zalmoxis”, în <i>De la Zalmoxis la Genghis-Han. Studii comparative despre religiile și folclorul Daciei și Europei Orientale</i> (pp. 21 – 37; 38 – 86), trad. rom., București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980
• Tănase, Alexandru, <i>O istorie umanistă a culturii române</i> , vol. I – II, Iași, Editura Moldova, 1995
Bibliografie minimală
Cazacu, Mihai, <i>Sinteză și originalitate în cultura românească</i> , Timișoara, Editura Facla, 1990
• Tănase, Alexandru, <i>O istorie umanistă a culturii române</i> , vol. I – II, Iași, Editura Moldova, 1995

4. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul disciplinei a fost stabilit conform standardelor prevăzute în Cadrul european comun de referință pentru limbi (CECR) pentru nivelul de competență lingvistică
--

5. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	– Rezolvarea fără erori a unui set de sarcini de lucru privitoare la cultura și civilizația românească, prin lectura bibliografiei;	Verificare orală	– 67%
10.5. Seminar/laborator/proiect	– cel puțin trei intervenții la seminar	Probă orală	– 33%
10.6. Standard minim de performanță			
SP Să utilizeze cunoștințele de bază acumulate pentru a explica, interpreta și dezbate a explica, interpreta și dezbate o manieră, o metodă, un procedeu de intermediere culturală pe care (l-)au selectat(-o) și îl/ o practică			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
23.09.2023	Prof. univ. dr. Vasile Spiridon	Prof. univ. dr. Vasile Spiridon

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
25.09.2023	Conf. univ. dr. Luminița Drugă

Data aprobării în Consiliul Facultății	Semnătura decanului
25.09.2023	Conf. univ. dr. Brîndușa-Mariana Amălânței